

Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.1.2022 alkaen

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

A) Elintarvikelaissa (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä
- 2) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteidentutkimista;
- 3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitettua kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;
- 4) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta; sekä
- 5) elintarvikeseännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien elintarvikelain 9 luvussa hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Ruoka-aputoimijoilta ei peritä 1 ja 2 kohdassa mainittuja maksuja.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 625/2017 (jäljempänä valvonta-asetus) 79-85 artiklassa säädetään.

B) Terveystoimilain säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 6) terveystoimilain 13 §:n mukaisista toiminnoista tehtävien ilmoitusten käsittelyä ja toiminnanharjoittajan vaihtumista koskevan ilmoittamisen käsittelyä sekä 18 a §:n mukaisesta vedenjakelualueesta tehtävien ilmoitusten käsittelyä ja myönnettyjä todistuksia sekä ilmoituksen johdosta terveystoimilain 51 §:n nojalla tehtäviä päätöksiä
- 7) terveystoimilain 18 §:n mukaisen laitoksen hyväksymistä;
- 8) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää tarkastusta, näytteenottoa ja näytteen tutkimista;
- 9) 6 §:ssä tarkoitettua kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa silloin, kun määräysten antaminen perustuu tämän lain säännösten noudattamatta jättämiseen;
- 10) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvontaa;

- 11) 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa sekä 20 §:ssä edellytettyä talousveden laadun valvontaa, riskinarviointia ja tarkkailua;
- 12) 29 §:ssä edellytettyä uimaveden säännöllistä valvontaa;
- 13) asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua tarkastusta, mittausta, näytteenottoa, tutkimusta ja selvitystä, joka liittyy 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen (*arvonlisäverollinen*);
- 14) terveydensuojelulain 6 §:n mukaisen Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveyssäännösten (2005) (SopS 51/2007) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten myöntämistä.
- 15) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettuja solariumlaitteiden tarkastuksia.

C) Tupakkalaissa säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 16) 44 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä;
- 17) 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä;
- 18) 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä;
- 19) 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä;
- 20) 91 §:ssä tarkoitetun myyntiluvan vuotuista valvontamaksua.

D) Lääkelaissa säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 21) 54 a §:ssä tarkoitetun nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä;
- 22) 54 c §:ssä tarkoitettuja valvontatoimenpiteitä.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

- 2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, matkoista, tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta viranomaiselle aiheutuneiden keskimääräisten kokonaiskustannusten määrään sekä tupakkalakiin.
- 2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 60 euroa.
- 2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.
- 2.4 Maksut peritään liitteenä olevien maksutaulukoiden mukaisesti.
- 2.5 Elintarvikelain mukainen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun. Elintarvikenäytteiden tutkiminen on maksullista, ellei kohtuullisuussyistä muuta päätetä.
- 2.6. Terveystoimintalain mukainen näytteenotto ja näytteiden tutkiminen ovat maksullisia, ellei kohtuullisuussyistä muuta päätetä.

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut. Elintarvikelain 10 ja 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelymaksut ja 9 ja 11 §:n mukaisten hakemusten ja ilmoitusten käsittelymaksut,

terveydensuojelulain 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelymaksut, terveydensuojelulain 18 §:n mukaisten laitosten hyväksymismaksut ja tupakkalain 79 §:n mukaisten asuntoyhteisöjen tupakointikieltohakemusten käsittelymaksut

- 3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määräämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.
- Elintarvikelain 10 ja 13 §:n mukaisen ilmoituksen ja terveydensuojelulain 13 §:n mukaisen ilmoituksen käsittelyyn sisältyy ilmoitusta koskevien tietojen tarkastaminen, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, alustava riskinarviointi sekä todistuksen lähettäminen toimijalle.
- Elintarvikelain 9 ja 11 §:n mukaisen hakemuksen tai ilmoituksen käsittelymaksun ja terveydensuojelulain 18 §:n mukaisten laitosten hyväksymismaksun käsittelyyn käytettyyn työaikaan luetaan huoneiston käyttöönottotarkastus, asiakirjojen tarkastus, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, alustava riskinarviointi, hakemuksen käsittely sekä hyväksymispäätös.
- Tupakkalain 79 §:n mukaisen asuntoyhteisön tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyyn käytettyyn työaikaan luetaan asiakirjojen tarkastus, hakemuksen käsittely sekä asianosaisten kuuleminen ja kieltopäätöksen valmistelu. Hakemuksen käsittelyaikaan perustuvan käsittelymaksun lisäksi peritään kuulemiseen ja päätöksestä ilmoittamiseen liittyvät kustannukset kuten postitus- ja ilmoituskulut.
- 3.2 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen ja toimijan vaihtumista koskevaan ilmoittamiseen. Toimijan vaihtumista koskevan ilmoituksen käsittelystä ei kuitenkaan perittäisi maksua, jos kyse on työmäärältään vähäisestä asian käsittelystä / muutoksesta. Elintarvikelain mukaisen toiminnan osalta maksu peritään lisäksi toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen käsittelystä.
- 3.3 Hyväksymismaksua sovelletaan myös elintarvikelain mukaiseen ehdolliseen hyväksymispäätökseen. Ensimmäisestä ehdollisesta hyväksymisestä peritään uuden toiminnan maksu, ja seuraavista toiminnan olennaisen muutoksen maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

- 4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu tarkastukseen käytettyyn aikaan. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, keskimääräinen matka-aika, tarkastus ja tarkastuskertomuksen kirjoittaminen. Tarkastus voi olla myös puhelimitse tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus tai haastattelu. Tarkastuksen sisällöstä sekä valvontakohdetyypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävästä ajasta määrätään Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa ja laatujärjestelmässä. Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskinarvioinnin perusteella. Jos elintarvikehuoneistossa on useita eri toimintoja, määräytyy tarkastustiheys ja maksu riskialtteen toiminnan mukaan.
- 4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Jos kohteessa suoritetaan samalla tarkastuskäynnillä useamman ympäristöterveydenhuollon lain mukainen tarkastus, peritään maksu

pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja lisämaksuna 50 % muiden samanaikaisten tarkastusten maksusta.

- 4.3 Valvontasuunnitelmaan merkityistä tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkojen, tukkumyyntipaikkojen ja tupakointikieltojen ja -rajoitusten tarkastuksista ei peritä erillistä maksua. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden, sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin ja tukkumyyntiin vuosittaiset valvontamaksut kattavat kaikki suunnitelmalliset tarkastukset.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

- 5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin kuluneen ajan perusteella.
- 5.2 Tarkastuksista, jotka voivat perustua elintarvikelain 55-61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu aiheutuneiden kustannusten perusteella.
- 5.3 Lisäksi maksu peritään muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin valvonta-asetuksen 79-85 artiklassa säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toimijan pyynnöstä ennen toiminnan aloittamista elintarvikehuoneistoon tehtävät tarkastukset ja, valvontasuunnitelman ulkopuoliset tarkastukset, jotka tehdään epäkohtien korjaamisen varmistamiseksi. Epäilyilmoitukseen perustuvista tarkastuksista ei kuitenkaan peritä maksua, ellei kyse ole säädösten noudattamatta jättämisen vuoksi tehtävästä uusintatarkastuksesta. Lisäksi maksu peritään säännösten noudattamatta jättämisen johdosta aiheutuvista muista toimenpiteistä, kuten elintarvike-erien merkitsemisestä tai hävityksestä toimijalle annetun kiellon johdosta.
- 5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu.
- 5.5 Salmonellaerityistakuuasetuksen mukaisten elintarvikkeiden sisämarkkinatuonnin valvonnasta peritään erillinen maksu.

6 § Terveystuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

- 6.1 Terveystuojelulain 26 §:n mukaisen terveyshaitan selvittämiseksi tai haitan poistamisen varmistamiseksi tehdystä tarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä peritään kustannusten mukainen maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.
- 6.2 Terveystuojelulain mukaisen terveyshaitan selvittämiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti on maksuton.

7 § Tupakkalain ja lääkelain mukainen myyntilupamaksu ja vuosittainen valvontamaksu

- 7.1 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemuksen käsittelystä sekä nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoituksen käsittelystä ja näiden vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

Vähemmän kuin 6 kuukautta kestävästä määräaikaisesta tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvasta on vuosittaisen valvontamaksun suuruus 50 % muutoin perittävästä maksusta. Vuosittaisen valvontamaksun suuruus riippuu myyntipaikassa sijaitsevien myyntipisteiden lukumäärästä.

8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa ja maksun kohtuullistaminen

- 8.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta tai ilmoituksen taikka hakemuksen käsittelystä maksu voidaan määrätä enintään 50 % 2 §:n mukaista maksua suurempana tai pienempänä.
- 8.2 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan poikkeuksellisen erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä. Ilmoituksen tai hakemuksen käsittelymaksun tulee kuitenkin tällöinkin olla pääsääntöisesti vähintään 50 % siitä maksusta, joka muutoin perittäisiin.
- 8.3 Poikkeustapauksessa tehtävästä valvontamaksun muutoksesta tai ilmoituksen ja hakemuksen käsittelystä perittävän maksun muutoksesta päättää kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättämiensä asioiden osalta ja ympäristöpalveluiden viranhaltijat päätösvaltaansa kuuluvien asioiden osalta.

9 § Hakemuksen tai ilmoituksen peruuttaminen ja raukeaminen

- 9.1 Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa tai ilmoituksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen tai todistuksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen tai ilmoituksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.

10 § Hakemuksen hylkääminen, hakemuksen tai ilmoituksen tutkimatta jättäminen

- 10.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, tai jos ilmoituksen tarkoittama terveydensuojelulain mukainen toiminta on kielletty, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen tai kiellon perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn ajan perusteella.
- 10.2 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

- 11.1 Jos tuomioistuin palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.
- 11.2 Jos tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 12.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu laskutetaan tehdystä tarkastuksesta lukuun ottamatta tupakkalain mukaisten tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipaikkojen ja tupakointikieltojen ja -rajoitusten tarkastuksia sekä lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden myyntipaikkojen tarkastuksia.
- 12.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.

- 12.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.
- 12.4 Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottoin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään.
- 12.5 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rautessa. Maksuja ei palauteta.
- 12.6 Lääkelain mukaisten nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuosittain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rautessa. Maksuja ei palauteta.

13 § Muutoksenhaku

- 13.1 Hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan tai taksaan perustuvaan maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

14 § Voimaantulo

- 14.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittelypäivämääränä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.2 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkoja ja tukkumyyntipaikkoja koskevan vuosittaisen valvontamaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.3 Tämä taksa tulee voimaan 1.1.2022.